

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Børns Vilkår
Trekronergade 126 F
DK – 2500 Valby

M +45 3555 5559
@ bv@bornsvilkar.dk

www.bornsvilkar.dk

9. marts 2017

Høringsvar vedr.: lovudkast om ro og orden på børnecentre, herunder husordener, økonomiske sanktioner, magtanvendelse og tvangsanbringelse m.v.

Børns Vilkår takker for muligheden for at afgive høringssvar vedr. ovennævnte lovforslag. Børns Vilkår er generelt positive over for initiativet til udarbejdelsen af regler på området.

Generelle bemærkninger

Børns Vilkår mener, at det er beklageligt at man ikke i forbindelse med forslaget har redegjort for forholdet til Danmarks konventionelle forpligtelser, samt menneskerettigheder generelt.

Børn og unges ret til omsorg og beskyttelse er udgangspunktet for Lov om voksenansvar for anbragte børn og unge. Det er Børns Vilkårs holdning, at man bør lade de uledsagede mindreårige omfatte af disse regler i stedet for at skabe særregler for asylbørn.

Børns Vilkår har endvidere bemærket, at det af indledningen fremgår, at baggrunden for lovforslaget er en række episoder, hvor 'uledsagede mindreårige udlændinge har skabt uro'.

Det er Børns Vilkårs holdning, at uledsagede mindreårige bør have samme ret til omsorg og beskyttelse som andre børn i Danmark. Vi finder derfor også, at denne ret bør være baggrunden for at lovgive på dette område, og ikke en mindre gruppe vanskelige og uroskabende børn.

Den seneste tids opmærksomhed på børnecentre, hvor personalet ikke har haft de nødvendige kompetencer og tilstrækkelig traumeforståelse til at håndtere de problematikker disse børn har - centre, hvor medarbejdere tilsyneladende har begået overgreb, herunder overgreb af seksuel karakter, vidner om et ikke entydigt billede af årsagen til disse 'uroligheder'.

Børns Vilkår er vidende om en mindre gruppe uledsagede mindreårige med gadeorienteret adfærd, og erkender at der er behov for andre redskaber end dem børnecentrene har til rådighed i dag, for at kunne håndtere denne gruppe. Børns Vilkår så imidlertid gerne, at man tog udgangspunkt i flertallet

Læs mere om os på:
bornsvilkar.dk

og ikke helt u proportionalt udformede reglerne for at regulere denne gruppes ekstreme adfærd.

Børns Vilkår finder det endvidere problematisk, at man konsekvent omtaler de uledsagede mindreårige udlændinge som 'udlændingen'. Der er tale om børn og unge, der for størstedelens vedkommende har været udsat for traumatiserende oplevelser i en længere periode – både i deres hjemland og på vejen hertil. Der er således først og fremmest tale om børn/unge, der har brug for omsorg og beskyttelse og de bør derfor benævnes og omtales som sådan.

Rammer for ophold på indkvarteringssteder

Børns Vilkår er enig i behovet for klare rammer for, hvad der er acceptabel adfærd og bakker således op om, at adgangen til at fastsætte husregler lovfæstes. Børns Vilkår undrer sig imidlertid over, at der i nærværende forslag er tale om en pligt for indkvarteringsstederne, i modsætning til lov om voksenansvar, hvor der 'kan' udarbejdes husregler.

Børns Vilkår skal endvidere opfordre til, at det præciseres at beboerne skal inddrages ifm. udformningen og tilretning af reglerne. Det er ikke tilstrækkeligt, at der alene informeres om disse ved indflytning, hvor barnet/den unge skal håndtere mange informationer på en gang.

Alle børn har behov for troværdige voksne og omsorg for at trives. Dette gælder i særdeleshed børn, der opholder sig på et børnecenter. Det er derfor af afgørende betydning for husreglernes levedygtighed i praksis, at børnecentrenes personale har grundlæggende traumeforståelse og gode pædagogiske metoder og værktøjer til at håndtere denne meget sårbare gruppe, og at den pædagogiske indsats altid kommer før anvendelsen af sanktioner. Det fremgår ikke af nærværende forslag, hvordan dette skal sikres.

Såfremt man skal sanktionere overtrædelse af husregler må det sikres, at der er sammenhæng mellem overtrædelsen og sanktionen, og at den anvendte sanktion er proportional i forhold til forseelsen.

Børns Vilkår skal i denne forbindelse henlede opmærksomheden på at fratagelse af elektroniske kommunikationsmidler kan være unødigt belastende for denne gruppe, idet mange af disse børn/unge kommunikerer elektronisk med deres familie.

Børns Vilkår mener derudover ikke, at der bør være mulighed for at fratage ydelser som en sanktion. Serviceloven indeholder regler om lommepenge til anbragte børn, men det er ikke muligt at anvende det at 'trække barnet i lommepenge' som en sanktion og Børns Vilkår mener ikke at der er saglige grunde til at det skal være anderledes ift. uledsagede mindreårige. Udgangs-

punktet bør, svarende til reglerne på anbringelsesområdet, være at barnet/den unge kan tilpligtes at tilbagebetale efter sædvanlig erstatningsretlig praksis, og at der i den forbindelse kan iværksættes en tilbagebetalingsordning.

Magtanvendelse og andre indgreb i selvbestemmelsesretten

Børns Vilkår ser som ovenfor nævnt positivt på tilvejebringelsen af regler for magtanvendelse og andre indgreb i de uledsagede børns selvbestemmelsesret og privatliv, således at børnecentrenes personale har mulighed for at sikre børnenes/de unges beskyttelse og gode stabile ramme på børnecentrene.

Det er imidlertid alment anerkendt at arbejdet med dette område kræver praksisnær uddannelse i forståelsen af reglerne – en uddannelse der kræver løbende vedligeholdelse. Derudover er yderligere uddannelse i konfliktløsningsværktøjer og proportionalitetsforståelse også påkrævet, idet der ellers er risiko for, at anvendelsen af magt kan få negative konsekvenser for både børn/unge og personale. Det er derfor Børns Vilkårs holdning, at der – såfremt forslaget vedtages – skal sættes ressourcer af til en eventuel opkvalificering af personalet, der arbejder med dette område, svarende til den indsats der er sat i gang ifm. vedtagelsen af lov om voksenansvar.

Anbringelse af uledsagede mindreårige

Børns Vilkår er bekymret for forslaget om tilvejebringelsen af særskilt hjemmel i udlændingeloven til lempelig adgang til anbringelse af uledsagede mindreårige. Børns Vilkår mener, at dette indebærer en risiko for at ikke alle relevante forhold inddrages i beslutningen om at anbringe et uledsaget asylbarn, idet der ikke udarbejdes en tilstrækkelig omfattende børnefaglige undersøgelser. Endelig indeholder serviceloven en række rettigheder for barnet/den unge, der bør gengives i udlændingeloven, såfremt forslaget vedtages. Retten til at lade sig bisidde, retten til gratis advokatbistand, og retten til en samtale forinden anbringelsen er væsentlige også for disse børn og unges retssikkerhed.

Børns Vilkår er imod forslaget om at servicelovens regler om underretningspligt fraviges. Helt grundlæggende mener vi, at uledsagede mindreårige bør have en beskyttelse svarende til danske børn. Det bør derfor være den relevante kommune, der på baggrund af en konkret individuel vurdering, anbefaler hvilke foranstaltninger der bør iværksættes.

Endelig skal Børns Vilkår på det kraftigste anbefale, at man placerer tilsynsopgaven med børnecentrene hos Socialtilsynet. Det er vores opfattelse, at et uafhængigt og fagligt kompetent tilsyn er en forudsætning for indførelse af regler om brug af magt.

Med venlig hilsen

Rasmus Kjeldahl
Direktør

Ingrid Hartelius Dall
Juridisk seniorrådgiver